

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De locis ac mirabilibus mundi, mit Register

[Nürnberg], 1486

Ca XXI

[urn:nbn:de:bsz:31-129620](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-129620)

isse. Eedem insule & vulcanie vocantur: quod & ipse sicut ethna ardeant. Sunt aut. ix. habentes propria nomina. Quae prima liparus qm lipar vocabatur q eaz ante eolū rexit: Altera therasia vocatur: q sit collibus excolentissimus. Tercia stronglie: in qua eolus regnare fertur: reliq̄ vero. i. strongile: didime: erifusa: festia: fenicula: enonimō: stripodes: sonores: que quoniam nocte ardēt eolie siue vulcanie dicuntur. Ex his quādam ab initio non fuerunt postea mari edite sunt: & vsq̄ nunc permanent.

Adbuc de eodem: CA. XXI

Ardis hercule pcreatus: cum magna multitudine a libia pfectus: sardiniam occupavit & ex suo vocabulo insule nomen dedit: Hec in africo mari facie vestigii humani tam in oriente quam in occidentem latior pminet ferme paribus lateribus quam in meridie & septentrione vertitur terra patens in longitudinem milia. xli. in latitudine. xl. in ea neque lupus: sed solifuga tam animal exiguū: boibus pnciosū vnenū quoque non nascitur ibi: nisi herba per scriptores plurimos & poetas memorata apiastro similis que boibus rictus contrahit: & quasi ridentes interimit. Fontes huius sardinia calidos: infirmis medela pberes furibus cecitatē: si sacramento dato aq̄s oculos eius tergerint. Curfice insule exordium incole ligures dederunt appellantes eam ex nomine ducis: nam mulier quedam ligur: corfa nomine cum thaurū ex grege quem ppe littora regebat transfatare solitū atque per intervalla: corpe aucto remeare videret: cupiens scire incognita sibi pabula thaurū a ceteris digredientē vsq̄ ad insulam nauigio psecuta est. cuius regressus insule fertilitate cognoscetes ligures ratibus ibi pfecti sunt: eamque nomine mulieris auctoris & ducis appellauerunt: hec grece Cyrene dicitur a cyrno herculis filio habitata. De qua virgilius: Cyrena taxos. Diuiditur autem sardinia xx. milium freato cineta: ligustici equoris sinu ad prospectum ytalie. Est autem multis promontoriis angulosa gignens letissima pabula: & lapide que cacocitē greci vocant. Ebolus insula est hispanie dicta quae a zomo non pculsit: quasi ebolos: cuius terram serpentes fugiunt Huic contraria est colubraria: que referta est anguibus: Balearis insule hispanie due sunt: affrosiades: & ginnasides maior & minor: vnde & eas vulgo maioricaz & minoricā nūcupat. In his primū inuentus est vsus fundarum: quibus lapides emittuntur: vnde & balearis sunt dicte. Belin enim grece emittere dicitur: vnde & balista quasi missa & fundibalū. Virgilius. Balearis verbera fūde. Comune est insulis ut pmineant: vnde & loca eorum promontoria dicuntur. Sic Salustius de sardinia orientem latior pminet quam in occidentem. CA. XXII

De promuntoriis vel promontoriis.

Sygēū promuntorium vel promontorium alie vbi bellispontus aptius dilatare. Dicitur est autem sygēū propter Herculis taciturnitatem: quia prohibitus hospitio alaomedonte trayanorum regem imulauit abscessum & inde contra troyā cum silentio venit: quod dicitur syge. Maleū promontorium grecie quod intrat mare

& per milia quinquaginta pertendit vbi vnda ita seua est ut persequi nauigantes videatur: hoc autem promontorium a maleo rege arginorum nomen accepit. Peloponnesus promontorium sicilie respiciens ad aqlonem secundum Salustium: dicitur a gubernatore Hanibali illic sepulto. Pachinū promontorium sicilie austrum expectans ab aeris crassitudine dicitur: nam ibi aer est crassus & pinguis austro enim pflatur. Lilibeū promontorium sicilie solis occasum intendens vocatur ab eiusdem nominis ciuitate que ibi sita est. Barion promontorium numidie vocatur eo quod aquilonem intendat. Calpis hispanie promontorium.

De montibus CA. XXIII

Montes sunt tumores terrarum altissimi dicitur quod sint eminentes. Quidam autem propriis ex causis vocati sunt: ex quibus notandi sunt: quod opinione maximi celebrantur. Mons caucalus ab India vsq̄ ad thaurū porrectus per gentium & linguarum varietate quoque vltimum vadit: diuersis nominibus nūcupatur. Vbi autem ad orientem in excelsiore consurgit sublimitate propter nimium candorem caucalus nominatur: nam orientali lingua caucalus significat candidum. in niuib' densissimis candidatē: vnde & eū scytha quod eidem moti iunguntur croacalim vocauerunt. Calin enim apud eos candor siue nix dicitur. Mons thaurus a plerisque idem vocatur quod & caucalus. Libanus mons fenicū altissimus cuius meminerunt prophete: dicitur a thure quia ibi colligitur. Cuius ea pars que est super eum ad orientalem plagam respiciens antilibanus appellatur. i. contra libanum. Ararat mons armenie in quo archa hystorie post diluuiū reledisse testatur: vnde & vsq̄ hodie ibidem lignorum eius videntur vestigia. Acroceraunii montes propter altitudinem & fulminum iactus vocati sunt. Grece enim fulmen ceraunios dicitur. Sunt autem inter armeniam & biberiam incipientes a portis caspiis vsq̄ ad fontes tygri disfluuii. Iperborei montes scythie dicitur quod supra. i. ultra eos flat boreas. Risi montes in capite sunt a perpetuo ventorum flatu nominati. Nam olimpus mons macedonie nimium pcellus: ita ut sub illo nubes esse dicatur: de quo Virgilius. Nubes excessit olimpus. Dicitur autem olimpus quasi olo lampas. i. quasi celus: hic mons macedoniam diuidit a traciam. Athos mons macedonie & ipse altior nubibus: ratioque sublimis ut in lepno insula vmbra eius pertendat que ab eo. lxxvi. milibus sepatur. Parnalus mons est thessalie iuxta boetiam: qui gemino vertice est erectus in celum. Hic in duo finditur iuga cirra & nisa: vnde & nūcupatus eo quod in singulis iugis colebantur appollo & liber. Hec iuga a duobus fratribus cetero & elico appellantur: nam elicon dicitur ab elicone fratre ciceronis. Ite cerauni sunt montes epiri: a crebris dicitur fulminibus: grece enim fulmen ceraunos dicitur. Appenninus mons appellatur quasi alpes penice quia hanibal veniens ad ytaliam casdem alpes apuit. vnde & Virgilius. Alpes imittit apras. Has enim Hanibal per bella hispanie aceto rupit. Iuuenalis. Et motē rupit aceto. Et inde loca ipsa que rupit appennine alpes vocatur. Mons ethna ex igne & sulphure dicitur: vnde & gebenna. Constat autem hūc ab ea parte que curus & affri